

ga ē. et ga s̄grētib⁹ seremunerator est. **Q**uod manifestū e q̄ fides p̄cedit spem. **A**d pri-
mū ḡ dicēdū q̄ sicut glo. ibidē subdit. spes
dicē introit⁹ fidei. i. rei cred. te; ga p̄ spem
intrat ad vidēdū id qđ credis. **V**el pot̄ dici
q̄ ē itroit⁹ fidei. ga p̄ ea bō intrat ad hoc q̄
stabilias et p̄ficias i fide. **A**d secūdū dicē-
dū q̄ i diffinītōe fidei ponit res spanda ga
pprū obin fidei nō ē appārēs fin seipm. vñ
sunt necessariū ut qđā circūloctūde vñgre-
tur p̄ id qđā ſegf ad fidē. **A**d tertiū dicēdū
q̄ nō ois act⁹ ineritor⁹ h̄z spem p̄cedēt. h̄z
ſufficit si habeat cōcomitate uel ſequetēz.

Ad octauum sic pro-

cedit. **V**ideſ q̄ caritas sit p̄or spe. **D**ic. n.
Amb⁹ ſug illud Luce. 17. **V**ibūeritis fidē
ſicut granū ſinapis r̄c. et fide ē caritas. ex
caritate spes. h̄z fides ē p̄or carita;c. ḡ cari-
tas ē p̄or spe. **P**. Aug⁹ dīc. 14. d̄ cīm. dei
q̄ boni mor⁹ atq̄ affect⁹ ex amore et icā ca-
ritate veniūt. h̄z ligare fin q̄ ē act⁹ ſpe i ē dā-
bon⁹ aī mor⁹. ḡ deriuatur a caritate. **P**.
Dgr̄ dīc. 26 dīc. t̄y libri ſiniaz. q̄ ſpes ex
merit⁹ p̄ueit q̄ p̄cedūt n̄ ſolū rē ſpat. h̄z eti-
am ſpem quā nā p̄it caritas. ḡ caritas ē p̄or
spe. **H**z 3 ē qđ aplis dīc. i. ad Thimotī. p.
Finis p̄cepti caritas ē de corō puro et ſcia
bōa. glo. i. ſpe. ḡ ſpes ē p̄or caritate. **N**ō dō
q̄ duplex ē ordo. **U**n⁹ gdē fin viā gnatiōis
et nāe fin quē ipſcm p̄ ē pſco. **A**lī ordo
ē pſectiōis et forme: fin quē pſectū nālē p̄us
ē ipſecto. fin ḡ p̄in ordinē ſpes ē p̄or cari-
tate. qđ ſic p̄. ga ſpes ſoīs appetitiū mor⁹
ex amore deriuat: ut ſ̄ hitū ē cū de paſſio-
bus agere. **A**mor aī qđā ē pſect⁹ qđā imp-
fect⁹. **P**erfect⁹ gdē amor est q̄ aliq̄ ſm ſe
amat: ut puta cū aliq̄ ſm ſe vult alicui bo-
nu. ſic bō aīnat amicū. **I**mperf⁹ amor ē q̄
q̄ ſm ſe ſpat aliq̄ nō ſm ip̄m h̄z ut illud bonu
ſibi ip̄ ſpueiat: ſicut bō amat rē quā ſcū
pſic. p̄. n̄ aut̄ amor dei p̄tinet ad caritatez
q̄ inberet deo ſm ſe ip̄m. h̄z ſpes p̄tinet ad ſe-
cūdū amorē: ga ille q̄ ſpat aliq̄ ſibi obtinē
intēdit. et iō i. viā gnatiōis ſpes ē p̄or carita-
te. **V**ic. n. aliq̄ ſtroducit ad amadū deū p̄
h̄z p̄ timē ab ip̄o puniri cefat a pctō: ut
Aug⁹ dīc ſup p̄mā canonica Johis: ita etiā
ſpes ſtroducit ad caritatē iqtū aliq̄ ſpans
remunerari a deo accēdit ad amadū deum
et ſuādū p̄cepta ei. h̄z ſm ordinē pſectionis

caritas p̄or ē nālē. et iō adueniētē caritate
ſpes pſector reddit: ga d̄ amicis marie ſpe-
ram. et h̄z mō dicit amo⁹ q̄ ſpes ē ex carita-
te. **U**n⁹ p̄ ſuſio ad p̄mū. **A**d ſecūdū dicē-
dū q̄ ſpes ſuſio mor⁹ appetitiū ex amore p̄
ueit aliq̄. q̄ ſ. aliq̄ ſamat bonū expectatiū. h̄z
n̄ ois ſpes p̄ueit a caritate h̄z ſolū mor⁹ ſpe-
formate. **A**d tertiū dicēdū q̄ mḡ loḡ de ſpe
ſorta quas nālē p̄cedit caritas et merita ex
caritate cauſata.

Einde consi-

Derādūz ē de ſubieſto ſpe. Et circa h̄z q̄tuor p̄mo
vñz ſtuſ ſpe ſit in volūtate ſicut i ſubieſto. 2° vñz ſit
in beatis. 3° vñz ſit in dānac. 4° vñz ſit in
vñtorib⁹ habeat certitudinem.

Ad primū ſic proce-

Dic. **V**ideſ q̄ ſpes n̄ ſit i volūtate ſic i ſubo
ſpe. n. obm̄ e bonū arduū ut ſ̄ dictū ſit
arduū aut̄ nō ē obm̄ volūtatis h̄z irascib⁹ ilis
ḡ ſpes nō ē in volūtate ſed in iraſcibili. **P**.
Lad qđ vñuū ſufficit: ſupfluē apponi tur
aliud. h̄z ad pſciendū potētiā volūtatis ſuſ-
ficit caritas q̄ ē pſectiū ſtuſ. ḡ ſp. ſuſ
ē in volūtate. **P**. Una potētiā no p̄t ſit
ēē i ouob⁹ actib⁹. ſic itellect⁹ ſi p̄t ſil n̄ ſta
itelligē. h̄z act⁹ ſpe ſil p̄t eē cū actu carita-
tis. ḡ cū act⁹ caritatī māifeste p̄tineat ad vo-
lūt. atē: act⁹ ſpe ſi p̄tinet ad ipaz. ſic ḡ ſpes
nō ē i volūtate. **H**z 3. **A**ia n̄ ē capax dei
niſi ſm mētē in q̄ ē memoria itelligētia et vo-
lūtā: ut p̄. Augl. in li⁹ de trini. h̄z ſpes ſit
vñz theologica bns deū p̄ obo. cū ḡ ſi ſit ne
q̄ ē memoria neq̄ in itelligētia q̄ p̄tinet ad
vñz ſtuſ reliqui ſpes ſit i volūtate ſicut i
ſubo. **R**o dicēdū q̄ ſicut ex p̄dē ſpat:
bit⁹ p̄act⁹ cogſcūt. act⁹ aī ſpe ē qđaz mo-
tus appetitiū ſtis: cū ſit ei⁹ obm̄ bonū. cū
aut̄ duplex ſit appetitiū i hoīe. ſ. appetitiū ſen-
ſitu⁹: q̄ diuidit p̄ irascibile et ſcupiſcibilez
et appetitiū ſtellectiū: q̄ dī volūtā ſit i p̄ hitū
est: illi mor⁹ q̄ ſit i appetitiū inferiori ſit cū
paſſione: in ſupiori aut̄ ſine paſſione ut ex ſ
dictis p̄. act⁹ aut̄ vñz ſpe ſi p̄tinet ad appetitiū ſenſitu⁹: ga bonū qđ ē obiectū
p̄cipiale hui⁹ ſtuſ nō ē aliqđ ſm ſe: ſi
bile h̄z ſm dīnū. et iō ſpes ſit in appetitiū
d

superiori q̄ dicit̄ voluntas sicut i subo: nō aut̄ in appetitu inferiori ad quē p̄tinet irascibil. Ad p̄mū q̄ dicēdum q̄ irascibilis obm̄ ē arduū sensibile. obm̄ aut̄ v̄tutē spei ē arduū intelligibile ul̄ pot̄, supra intellectū existēs p̄ficit voluntatē q̄tū ad v̄nū actū q̄ ē diligere regis̄ at alia v̄t̄ ad p̄ficiēdū ipsa n̄ fm̄ aliū actū eius q̄ ē sperare. Ad t̄tū dicendum q̄ mol̄ spei et motus caritatis h̄it ordinē ad iuicē: ut ex s̄ dict̄ p̄z v̄n̄ nihil phibz v̄trūq; motū fil̄ eē v̄n̄ potētie: sicut et intellect̄ pot̄ fil̄ m̄ltā intelligē ad īncem ordinata: ut i p̄ha bitum est.

Ad secunduz sic pro

cedit. Vides q̄ spes sit i beatis. Ep̄s. n. a p̄n ciptio s̄ue oceptiōs fuit p̄fect̄ cōphēs or. sed ipse h̄uit spem: cū ex ei p̄sona dicit̄ i ps: In te dñe spauit: ut glo. exponit. ḡ in beatis pot̄ eē spes. P. Hic adeptio b̄titudinis ē q̄daz bonū arduū: ita etiā eius v̄tinatio. s̄z boies anq; b̄titudinē adipiscāt̄ h̄it spem d̄ b̄titudinis adeptio. ḡ p̄ q̄ sūt b̄titudinem adepti p̄t sp̄are b̄titudinis v̄tinatioz. P. Per v̄tutē spei pot̄ alīq; b̄titudinez sp̄are nō solū sibi: s̄z etiā alīs ut s̄ dictū ē. b̄tū q̄ sūt i patria sperāt̄ b̄titudiez alīs: alīo q̄ nō rogarēt̄ pro eis. ḡ i b̄tis pot̄ eē spes. P. Ad b̄titudinē sc̄oꝝ p̄tinet nō solū glia aie s̄z etiā glia corporis. s̄z aie sc̄oꝝ q̄ sūt i patria expectat̄ adhuc gloriā corpori: ut p̄z Apocl. 6.° et 12.° sup̄ H̄en ad lrām. ḡ spes p̄tēt̄ in b̄tis. H̄z h̄z ē q̄d aplūs dicit̄ ad R̄o. 8.° q̄d videt̄ q̄s: q̄d spat̄. s̄z b̄tū fruūt̄ dei v̄siōe. ḡ in eis spes locu nō h̄z. R̄o. dicēdū q̄ subtract̄ eo q̄d dat̄ sp̄em rei solui sp̄es: t̄ res nō pot̄ eadē remanere: sī remota fōra corporis nālis nō remanet idē fm̄ sp̄em. spes at recipit sp̄em a suo obo p̄ncipali sicut et cete v̄tutes: ut ex s̄ dictis p̄z Q̄bim̄ at p̄ncipale eius est b̄titude etna fm̄ q̄ ē possibilis haberi ex auxilio dino ut s̄ dictū ē. Quia ḡ bonū arduū possibile nō cadit sub rōe spei nisi fm̄ q̄ ē futurū: iō cū beatitudo iā nō fuerit sūta s̄z p̄n̄: nō pot̄ ibi eē v̄t̄ spei. t̄ iō spes sicut et fides euacuas in patria et neutrū eoz i beatis eē pot̄. Ad p̄mū ḡ dicēdū q̄ p̄s et sī eē p̄hēsor et per oīs b̄tū q̄tū ad oīnā fruūt̄: erat t̄n̄ fil̄ viator q̄tū ad passibilitatē nāe quā adhuc gerebat et iō glia ipassibilitatis et imortalit̄ sp̄are

potuit: nō t̄n̄ ita q̄ haberet v̄tutē spei: q̄ n̄ re spicit glia corpori sicut p̄ncipale obm̄ sed pot̄ fruūt̄ dīnā. Ad secunduz dicēdū q̄ b̄titude sc̄oꝝ dicit̄ vita etna: q̄a p̄b̄ q̄ v̄o fruūt̄ efficiūt̄ qdāmō p̄ncipes etnitas dīne q̄ exceedit oē tēp̄. et ita v̄tinatio b̄titudinis nō d̄fīscāt̄ p̄ p̄n̄ p̄teritū et futurū. et iō beati nō h̄it spem de v̄tinatio b̄titudinis s̄z h̄it ipsa rē: q̄a nō ē ibi rō futuri. Ad t̄tū dicēdū q̄ durāte v̄tute spei eadē spe alīq; sperat b̄titudinē sibi et alīs: s̄z euacuata spe i beatis fm̄ quā sp̄abāt sibi b̄titudinē: sp̄ant quidez alīs b̄titudinē s̄z nō v̄tute spei sed magis ex amore caritatis: sicut etiā q̄ h̄z caritatez dei eadē caritate diligat̄ p̄ximū. et t̄n̄ aliquis pot̄ diligē p̄ximū: nō h̄is v̄rtutē caritas: s̄z alī q̄dā amore. Ad q̄tū dicēdū q̄ cū spes sit v̄rt̄ theologica h̄is deum p̄ obo: p̄ncipale obm̄ spei ē glia aie q̄ in fruūt̄ dīnā cōsistit nō aut̄ glia corpori: glia etiā corpori et sī b̄tāt rōnē ardui b̄tēl glia aie. t̄u ga glia corporis ē mūnū q̄dā i op̄atiōe ad gloriaz aie. t̄u etiā ga h̄is gloriā aie h̄z iam sufficiēt causam glorie corporis.

Ad tertium sic proce

dit. Vides q̄ i dānatis sit spes. Diabo us. n̄ ē dānat̄ et p̄nceps dānato z: fm̄ illō Math 25.° Ite maledicti i ignē eēnū q̄ patūs ē dia bolo et angel' ei. s̄z diabolus h̄z sp̄e: fm̄ illud Job 4.° Ecce spes ei frustabilis eū. ḡ videt̄ q̄ dānati habeat sp̄ez. P. sī fides et fōra et informis: ita et spes. s̄z fides informis pot̄ eē i b̄monib̄ et dānati fm̄ illud Iac. 2.° Demōes credūt et contremiscunt. ḡ videtur q̄ etiam spes informis pot̄ esse i dānatis. P. Nul li hoīum p̄ morte accrescit meriti uel de meriti q̄d in vita nō h̄uit: fm̄ illud Ecclesia stes. xi.° Si ceciderit lignū ad austrū aut ad aglonē: in q̄lo loco ceciderit ibi erit. s̄z ml̄ti q̄ dānabūs h̄uerūt i hac vita spem nūq; despe rātes. ḡ etiā i fuīa vita spem habebūt. s̄z oītra ē q̄ spes cāt gaudiū fm̄ illud R̄o. 12.° Sp̄e gaudiēt̄. s̄z dānati nō sūt i gaudio s̄z i dolor et luctu s̄z illō Ysa. 65.° Herui mei laudabunt p̄ exultatiōe cordis: et vos clamabit̄ p̄ dolore cordis. et p̄ tritidiōe sp̄us v̄lubilis ḡ sp̄es nō ē i dānatis. R̄o. dicēdū q̄ sicut de rōne b̄titudinis ē ut i ea getet̄ voluntas ita de rōne pene ē ut id q̄d p̄ pena infligūt

volutati repugnet: si autem potest voluntate getare uel ei repugre quod iverat. Et iohannes Augustinus dicit super henricum ad latram quod angelus pfecte bene esse non posset in primo statu an confirmationem vel lapsum cum non esset pscum sibi euenter. Regratis n. ad pfectam et veram beatitudinem ut aliquis certus sit de sue beatitudinis perpetuitate: alioquin voluntas non getaretur. sicut etiam cum perpetuitas damnationis pertinet ad penam damnatorum: non vere habent rationes penae nisi voluntati repugneret. quod enim non posset si perpetuitate sue damnationis iveraret. et iohannes ad distinctionem misericordie damnatorum pertinet ut ipsi sciant quod nullo modo possunt damnationez evaderet et ad beatitudinem pervenire. Unde de Job. 15: Non credit quod reuerti possit de tenebris ad lucem vestrum quod non potest apprehendere beatitudinem ut bonum possibile: sicut nec bene ut bonum futurum. et iohannes neque in beatibus neque in damnationis est spes. sed viae tristis sunt in vita: ista siue in purgatorio potest esse: quia utroque apprehendetur beatitudinem ut futurum possibile. Ad primum ergo dicendum. quod sic Gregorius dicit. 33° moral. Et de diabolico fui membra eius quod spes annulabatur. Quel si intelligatur de ipso diabolo potest referri ad spem qua sperat se de scis victoria obtinere: secundum illud quod est pro misericordia iordanis iuuat in os eius. Hoc autem non est spes de quod loquuntur.

Ad secundum dicendum quod sic Augustinus dicit in encyclopediam. fides est et malorum regnum et bonorum et posteritorum et presentium et futurorum: et suorum et alienarum. sed spes non est nisi regnum bonorum futurorum ad se pertinet. et iohannes magister potest esse fides informis in damnatione quam spes. quia bona domina non sunt eis futura possibilia: sed sunt eis absentia. Ad tertium vero de defectu spei in damnatione non variat de merito: sicut nec euacuatio spei in beatibus auget meritum. sed utrumque contingit proprie mutationem status.

Ad quartum sic procedit. Videlicet quod spes viatorum non habeat certitudinem. Spes. n. est in voluntate sicut in subiecto. sed certitudo non pertinet ad voluntatem sed ad intellectum. quod spes non habet certitudinem. **P.** Spes ex gratia et meritis puenit ut secundum dominum est. sed in hac vita scire et certitudinem non possumus quod gram habemus ut secundum dictum est. quod spes viatorum non habet certitudinem. **P.** Certitudo enim non potest de eo quod potest deficere. sed multi viatores habentes spem deficiunt a prosecutione beatitudinis. quod spes viatorum non habet certitudinem. **S**ed hoc est quod spes est certa expectatio future beatitudinis sicut in gratia dicitur. 26

dis. etiam similes. quod potest accipi ex hoc quod dicitur. 2 ad Thymos. p. Hoc cui credidi. et certus sum quod potes est depositum meum habere. **P.** dicitur quod certitudo iuuenit in aliquo dupliciter. Essentialiter et participative. Essentialiter quando iuuenit in vi cognitione. Participative autem in eo quod a vi cognitione mouetur infallibiliter ad finem suum. sed quod modum dicitur quod non est certitudinaliter operatus tanquam mota ab intellectu divino certitudinaliter mouente uniusquaque ad suum finem. **E**t per hunc etiam modum virtutes morales certius arte dicuntur operari iustitiam per modum naturae mouent a ratione ad suos actus. et sic etiam spes certitudinaliter redit in suum finem quod principia certitudinis et fidei quae in vi cognitione. Unde per ratio ad finem. **A**d secundum dicendum quod spes non innititur principaliter gratiae iam in hite sed digne operatione et misericordie: quod etiam gratiam non habet ea sequitur potest ut sic ad vitam eternam perveniat. operatione autem dei et misericordie certus est quoniam fidei habet. **A**d tertium dicendum quod habet alios habentes spem deficiant a prosecutione beatitudinis contingit ex defectu liberi arbitrii ponentis obstatulum peccati: non autem ex defectu digne operatione vel misericordie cui spes innititur. unde hoc non praedicat certitudini spes.

Einde consilium

derandum est de dono timori. Et circa haec quartum duodecimum. p. Ut deus debeat timeri. 2° de divisione timoris in timorem filiale: initialis: suile. et mundanum. 3° utrum timor mundanus sit malus. 4° utrum timor mundanus sit bonus. 5° utrum sit idem in subiecto cum filiali. 6° utrum adueniente caritate excludatur timor mundanus. 7° utrum timor sit initium sapientiae. 8° utrum timor initialis sit idem in subiecto cum timore filiali. 9° utrum timor sit donum spiritus sancti. 10° utrum crescat crescere caritate. 11° utrum manet in patria. 12° quod reverendus est in beatitudine bonorum et fructibus.

Ad primus sic procedit. Videlicet quod de timeri non possit. Obiectum non. timor est malum futurum ut subiectum est. sed deus est expers omnis mali: cum sit ipsa bonitas. quod de timeri non potest. **P.** Timor spei opponitur. sed spem habemus de deo. quod non possumus et sic est timerem. **P.** Sic plus dicitur in rethorice. illa tunemus quod nobis mala puenit. sed mala non puenit nobis a deo: sed ex nobisipsis. sed illud. **O**see. 13° Perditio tua ex te ista. ex me auxiliu